

Pressmeddelande

Luxemburg den 1 juni 2022

EU:s stöd har inte förbättrat mindre företags konkurrenskraft nämnvärt

Små och medelstora företag (SMF) är väsentliga för EU:s ekonomi. Men de har inte haft någon större nytta av EU:s åtgärder för att öka deras konkurrenskraft. Det är slutsatsen i en särskild rapport som Europeiska revisionsrätten offentliggör i dag. EU-stödet stimulerade de små och medelstora företagens investeringsvilja, men stödets effekt och ändamålsenlighet när det gällde att öka konkurrenskraften var relativt begränsad. Därför hade merparten av de företag som fick stöd helt enkelt inte någon större nytta av det. Revisorerna uppmanar Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att utnyttja EU-medlen bättre så att de faktiskt hjälper de små och medelstora företagen.

Små och medelstora företag är en hörnsten i EU:s ekonomi och sysselsätter nästan två tredjedelar (63 %) av EU:s arbetskraft och genererar hälften (52 %) av förädlingsvärdet i EU. Men ibland ställs de inför svårigheter när de försöker konkurrera med större företag. EU bedriver en politik som syftar till att stödja små och medelstora företag, särskilt genom Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf). Under perioden 2014–2020 anslog Eruf-finansierade program över 40 miljarder euro till förbättring av konkurrenskraften för små och medelstora företag, och ytterligare EU-medel frigjordes med anledning av covid-19-pandemin. Men EU:s revisorer drar slutsatsen att detta inte har gjort de små och medelstora företagen märkbart konkurrenskraftigare.

”Små och medelstora företag, som är ryggraden i EU:s ekonomi, behöver och förtjänar stöd när de startar och expanderar verksamheten”, säger Pietro Russo, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för revisionen. ”Men de senaste årens Eruf-stöd har inte gjort någon märkbar skillnad för små och medelstora företags övergripande konkurrenskraft, vilket väcker vissa tvivel om nyttan av EU:s åtgärder på detta område.”

Det finns över 20 miljoner små och medelstora företag i EU. Tanken var att Eruf direkt skulle stödja 800 000 av dem före utgången av 2019. Men enligt Eruf-förordningen var medlemsstaterna inte skyldiga att fastställa strategier för hur deras små och medelstora företags konkurrenskraft bäst skulle ökas, vilket gjorde det svårt att se till att EU-finansieringen var inriktad på företag och områden med störst tillväxtpotential. Eruf-programmen tillhandahöll varje stödmottagande litet eller medelstort företag i genomsnitt omkring 42 000 euro. Men den siffran döljer stora skillnader mellan medlemsstaterna, eftersom det faktiska finansieringsbeloppet varierade mellan omkring 392 000 euro per projekt i Österrike till under

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

1 000 euro i Irland. Finansiering av ett stort antal små och medelstora företag kan vara problematiskt, varnar EU:s revisorer, eftersom småskaliga projekt riskerar att inte uppnå den kritiska massa som krävs för att åstadkomma en verklig förändring av företagens konkurrenskraft.

I praktiken öronmärktes merparten av Eruf-medlen för stöd genom fristående projekt som riktade sig till enskilda små och medelstora företag. Men granskningen visar att dessa projekt endast gav upphov till begränsade spridningseffekter, vilket minskade EU-stödets samlade effekt. I vissa fall hade Eruf-finansieringen till och med en negativ påverkan på de ekonomiska utsikterna för små och medelstora företag som konkurrerade på samma marknader och som inte hade fått stöd. Revisorerna konstaterar också att projekt vanligtvis var inriktade på en specifik konkurrensfaktor utan att säkerställa projektens ändamålsenlighet eller tillgodose företagets behov i vidare bemärkelse, till exempel behovet av att hitta kvalificerad arbetskraft, hantera rättsliga hinder och klara av administrativa bördor. Det fick till följd att vissa små och medelstora företag fick betydande medel utan att förbättra sin övergripande konkurrenskraft, konstaterar revisorerna.

Andra faktorer begränsade EU-stödets ändamålsenlighet, säger revisorerna. Till exempel var urvalsförfarandena i regel inte tillräckligt ambitiösa och inte utformade så att de beviljade finansiering till de mest konkurrenskraftiga projekten. Merparten av de projekt som uppnådde en minimipoäng fick finansiering, utan någon jämförelse eller konkurrens mellan ansökningar. Faktorer som hållbar ökning av konkurrenskraften eller marknadsexpansionen ignorerades, medan innovation eller forskning och utveckling påverkade beslut endast marginellt. Det ledde till att EU-medel inte primärt kanaliserades till de mest lovande små och medelstora företagen.

Slutligen ifrågasätter revisorerna mervärdet av detta stöd. De noterar att de flesta små och medelstora företag skulle ha gjort liknande investeringar under alla förhållanden, med eller utan offentlig finansiering, vilket bekräftar risken för dödviktseffekter i denna typ av EU-stöd, ett problem som revisionsrätten har uppmärksammat många gånger.

Bakgrundsinformation

Små och medelstora företag i EU är företag som har färre än 250 anställda och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år. De europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna), särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), är bland de största EU-program som ger små och medelstora företag ekonomiskt stöd. Under perioden 2014–2020 anslog Eruf-finansierade program 54,4 miljarder euro till SMF-relaterade åtgärder genom särskilda prioriteringar som kallas tematiska mål. De flesta av Erufs tematiska mål kan bidra direkt eller indirekt till att öka de små och medelstora företagens konkurrenskraft. Tematiskt mål 3 "Att öka konkurrenskraften hos SMF" är det näst största tematiska målet mätt i anslagna Eruf-medel och stod i juni 2021 för 40,3 miljarder euro av de totala Eruf-anslagen på 201,5 miljarder euro i EU-budgeten. Totalt tre fjärdedelar (75 %) av Eruf-stödet till små och medelstora företag är direktstöd.

Särskild rapport 08/2022 *Eruf-stöd till små och medelstora företags konkurrenskraft: brister i utformningen minskar finansieringens ändamålsenlighet* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu).

I maj i år offentliggjorde revisionsrätten även en särskild rapport om [EU-programmen för att hjälpa små och medelstora företag att få tillgång till internationella marknader](#).

Revisionsrätten presenterar sina särskilda rapporter för Europaparlamentet och rådet samt för andra intressenter, såsom nationella parlament, berörda parter inom näringslivet och företrädare för det civila samhället. De allra flesta av rekommendationerna i rapporterna genomförs.

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: +352 691551502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: +352 621552224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547